

NOVIČNIK16

MAJ 2025



Kazalo

Trajnostna mobilnost v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE

3

**Pobuda »Polni zagona« letos poteka
že četrtrič!**



6

**Srečanje delovne skupine
za CPN**



9

**Poročilo pilotnega projekta v Piranu:
Načrt upravljanja mestne logistike**



Pobuda »Polni zagona« letos poteka že četrtrič!

Partner: Inštitut za politike prostora (IPoP), Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE), Urbanistični inštitut RS (UIRS)

Pridružite se izzivu Polni zagona kolesarimo v službo in spremenite svoj začetek delovnega dne.

Zjutraj vstanete in se odpravite v službo. Sedete na kolo in začutite svežino v laseh, vdihnete svež zrak, z gibanjem prebudite telo. Kako se vam sliši kolesarjenje v službo namesto vožnje z avtomobilom?



Izziv poteka kar osem tednov

Jutranje kolesarjenje prinaša mnogo pozitivnih učinkov. Predvsem vašo pot v službo spremeni v pozitivno izkušnjo, vam prinese več energije in zmanjša stres za cel dan. Pobuda Polni zagona kolesarimo v službo poteka kar **osem tednov**, vse od **31. marca do 25. maja**, njen namen pa je **spreminjanje potovalnih navad**, prispevanje k bolj zdravemu življenjskemu slogu ter ustvarjanje mesta brez hrupa in onesnaženega zraka.

Če v službo že kolesarite, delite srečo! Povabite v svoj team do 5 prijateljev ali sodelavcev in jih vsakodnevno navdušujte, da izberejo kolo namesto avtomobila.





Enostavno se registrirajte na strani www.polnizagona.si. Tu lahko tudi beležite svoje vožnje s kolesom, zbirate značke in – osvojite nagrade!

Nagrade za najbolj zagnane

Tako je! Z malo sreče lahko prejmete katero od praktičnih nagrad v tedenskih izzivih, najbolj zagnane pa čakajo tudi **glavne nagradne naših podpornikov**.

Med drugim so to tri ikonična kolesa Pony Classic, vavčer za kolesarsko doživetje na Nizozemskem Veleposlaništva Kraljevine Nizozemske, osem osnovnih servisov koles pri Nomago in en generalni servis pri Bikehanic, 30 minut brezplačnega kolesarjenja z električnimi kolesi, trije pari kolesarskih rokavic Mittske, 20 darilnih kartic za 30 € za IKEO Slovenija ter 10 bonov v vrednosti 50 € za Spar online in še več. Delodajalci pa se lahko potegujejo za osnovni Bikebox za varno shranjevanje koles njihovih zaposlenih.

Sami izbiramo, kako začeti dan.
Izberimo kolo!



Izzivu se pridružite tudi delodajalci!

Več kot dovolj razlogov, da spremenite svoje navade. V letošnjem letu naslavljamo tudi zagnane delodajalce. Zakaj? Kolesarjenje v službo zmanjšuje bolniške odsotnosti ter zvišuje produktivnost in učinkovitost pri delu. Poleg zdravja zaposlenih ima pomemben vpliv tudi na javno podobo podjetja ter odgovornost do okolja. Ob tem pa prispeva tudi k izboljšanju lokalne prometne in parkirne situacije, kar ima pozitiven vpliv na lokalno skupnost.



Za delodajalce smo pripravili uporabniški profil, kjer lahko spremljate kolesarske vožnje svojih zaposlenih in tako spodbujate njihovo trajnostno mobilnost. Ideja: za prekolesarjene kilometre jih lahko tudi dodatno nagradite. Oglejte si informacije in navodila za prijavo v uporabniški profil.

Kako vam olajšamo kolesarjenje?

Da boste kolesarsko sezono začeli še bolj gladko, tudi letos organiziramo **brezplačne servise koles po celotni Sloveniji**. Enostavno pripeljite kolo in naši serviserji ga bodo pripravilina spomladanske podvige.

Mesto	Ljubljana	Kranj	Maribor	Izola	Domžale
Datum	torek, 1. 4. 2025	torek, 8. 4. 2025	sreda, 9. 4. 2025	petek, 11. 4. 2025	sreda, 16. 4. 2025
Mesto	Celje	Maribor	Ljubljana	Novo Mesto	Ravne na Koroškem
Datum	četrtek, 17. 4. 2025	sreda, 7. 5. 2025	četrtek, 8. 5. 2025	petek, 10. 5. 2025	sreda, 14. 5. 2025

* Za morebitne spremembe datumov in točne lokacije spremljajte www.polnizagona.si.

Lovorike preteklega leta

Le kaj bomo dosegli letos? V lanskem letu smo v pobudi Polni zagona kolesarimo v službo prekolesarili kar 236742 kilometrov, kar je enako, kot če bi skoraj **šestkrat prekolesarili Zemljo okrog ekvatorja**, in prihranili **37 ton CO₂**, kar je toliko, kot ga v enem letu absorbira **743 odraslih dreves**.

V preteklem letu je pobuda povezala več kot dva tisoč kolesarjev iz 104 občin.



Srečanje delovne skupine za CPN

Partner: Urbanistični inštitut RS (UIRS)

Na prvem letošnjem srečanju je delovna skupina za celostno prometno načrtovanje (CPN) razpravljala o:

- vsebinah s področja celostnega prometnega načrtovanja, ki se trenutno načrtujejo,
- dosežkih in izzivih s področja upravljanja mobilnosti v občini Izola. Sestanek je potekal 18. in 19. marca v Izoli. Poleg partnerjev projekta LIFE IP Care4Climate so bili udeleženi tudi predstavniki občin, regionalnih centrov mobilnosti (RCM), ministrstev ter nevladnih organizacij.



V središču: cestnoprometne strategije

V ospredju tokratnega srečanja so bile **cestnoprometne strategije na vseh treh nivojih** – občinskem, regionalnem in državnem. Izvlečki:

- Konec leta 2023 je Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE) objavilo Javni razpis za pripravo občinskih celostnih prometnih strategij.
- Na razpis se je prijavilo 180 občin.
- Trenutno se priprava **občinskih celostnih prometnih strategij (OCPS)** v večini občin zaključuje.
- Istočasno tečejo prvi koraki za začetek priprave **regionalnih celostnih prometnih strategij (RCPS)** in državne celostne prometne strategije (DCPS).



V povezavi z državno celostno prometno strategijo je delovna skupina odprla tudi temo prenove Nacionalnega programa celostnega prometnega načrtovanja (NPCPN) ter oblikovanja medresorske delovne skupine ali drugega posvetovalnega telesa za CPN. Slednji bi se lahko razvil iz delovne skupine za DCPS.



Druga tema: kakovost občinskih celostnih prometnih strategij

Udeleženi so se pogovarjali tudi o **presoji kakovosti občinskih celostnih prometnih strategij**, ki je z aktualno generacijo OCPS postala obvezen del procesa priprave strategije. Izvlečki:

- Zaradi velikega števila občinskih celostnih prometnih strategij, ki so sočasno v izdelavi, in proporcionalno manjšega števila presojevalcev se je proces priprave podaljšal.
- Izkazalo se je, da presoja kakovosti OCPS pozitivno prispeva k ustreznemu nivoju kakovosti OCPS.
- Pri nekaterih občinah/pripravljalcih se je presoja OCPS pokazala kot sito za identifikacijo dokumentov oz. procesov, ki ne dosegajo standardov kakovosti.

Zanimivost: Skupina za transformativno prometno načrtovanje na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije je vsem navzočim predstavila Observatorij mobilnosti, ki je trenutno v nastajanju in bo še pred poletjem predstavljen tudi javnosti.



Načrti za prihodnost

Udeleženci so pogledovali tudi v prihodnost. Debatirali so o organizaciji strokovnih ekskurzij za različne ciljne skupine (odločevalce ali projektante). Cilj teh ekskurzij je ogled tujih primerov dobrih praks. Ogledali naj bi si ukrepe s področja celostnega prometnega načrtovanja ter nato lažje določili prakse in ukrepe, ki so zlahka prenosljivi v slovenski prometni sistem.



Poročilo pilotnega projekta v Piranu: Načrt upravljanja mestne logistike

Partner: ZUM, d. o. o., Maribor

Akcija: C 3.3 Zelena logistika

Podjetje ZUM, d. o. o., v sodelovanju z Občino Piran v okviru integralnega projekta LIFE IP CARE4CLIMATE pripravlja Načrt upravljanja mestne logistike v ožjem mestu Piran ali krajše NUML.

Razlog: izzivi z logistiko v Piranu

Razlog za izvedbo pilotnega projekta leži v logističnih procesih in izzivih v mestu Piran,

ki so bili identificirani v okviru analize stanja z različnimi metodami zbiranja podatkov.

Vsi vključeni deležniki so ugotovili, da je mestno logistiko v mestu Piran potrebno optimizirati.

Izzivi, ki jih ta projekt naslavlja, so povezani z optimizacijo dostave blaga in paketov, odvoza odpadkov, gradbene logistike ter uvedbo ukrepov, s katerimi bi zmanjšali emisije, ki nastanejo kot posledica logističnih operacij.

Vizija in cilji projekta

Na podlagi vizije in identificiranih izzivov so bili določeni strateški cilji za časovni prerez 2030 in 2050 ter merljivi operativni cilji in možni ukrepi upravljanja mestne logistike. V splošnem so ukrepi sestavljeni iz »mehkih« ukrepov, ki ne zahtevajo visokih investicij, in »trdih« ukrepov, ki zahtevajo večje investicije ter obsežnejše organizacijske, operativne in infrastrukturne posege.



Za upravljanje mestne logistike v Piranu so možni ukrepi opredeljeni po osnovnih področjih, ki so:

- **organizacijski ukrepi**, s katerimi se vzpostavi sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem;
- **regulativni ukrepi**, ki izboljšajo prometno varnost in povečajo privlačnost mesta in kvaliteto bivanja;
- **tržni ukrepi**, ki so vezani predvsem na cenovno politiko;
- **načrtovalski ukrepi, infrastrukturni ukrepi, oprema in vozila**, ki so vezani na načrtovanje rabe površin, namenjenih logističnim aktivnostim (konsolidacijski centri, skladišča, vozlišča (angl. »hub«), dostavne površine), zagotavljanje infrastrukture zadnjega kilometra, okolju prijazna vozila, dostavna vozila, sistem izposoje dostavnih vozil, zagotavljanje opreme;
- **ukrepi digitalizacije in inovacij ter posebne alternative**, ki so namenjeni poenostavitvam in avtomatizaciji ter vezani na modernizacijo oz. uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij in inteligentnih transportnih sistemov, ter
- **podporni ukrepi**, namenjeni izvajanju aktivnosti za lažjo sprejemljivost implementiranih ukrepov in učinkovitejšemu izvajanju.

Kakšna je zastavljena vizija upravljanja logistike v mestu Piran?

»Procesi mestne logistike v Piranu temeljijo na okolju prijaznih načinih dostave, energetski in ekonomski učinkovitosti, iskanju sinergije z uvajanjem naprednih tehnoloških in informacijskih rešitev ter na novih modelih sodelovanja vseh deležnikov v procesih mestne logistike.«



Načrt upravljanja mestne logistike v Piranu – scenariji

Za nabor možnih ukrepov so bili oblikovani **svežnji ukrepov v obliki dveh scenarijev v srednje-ročnem obdobju in sveženj kot nadgradnja v dolgoročnem obdobju.**

2030 – srednjeročni ukrepi

Scenarij I – osnovni scenarij

II.1 Sprememba pogojev vstopa v ožje mesto Piran za namen dostave: časovna okna, e-dovolilnice

IV.1 načrtovanje dostavnih površin: 3 dostavne površine

IV.2 Dostavna vozila in naprave za izposajo: e-dostavna kolesa, vozički za izposajo (na dostavnih površinah)

IV.3 Zagotovitev infrastrukture zadnjega kilometra: prevzemne točke za pakete, paketomati, mobilni depo, »freight hotel«

IV.4 Vozila zadnjega kilometra: nadgradnja »dostavka«

V.1 Uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij: avtomatiziran sistem za nadzor, spletna orodja oz. aplikacije

Scenarij II – svetilniški scenarij

II.1 Sprememba pogojev vstopa v ožje mesto Piran za namen dostave: časovna okna, e-dovolilnice, diverzifikacija višine plačila dovolilnice

IV.2 Dostavna vozila in naprave za izposajo: e-dostavna kolesa

IV.3 Zagotovitev infrastrukture zadnjega kilometra: prevzemne točke za pakete, paketomati

IV.4 Vozila zadnjega kilometra: nadgradnja »dostavka«

IV.5 Manjši urbani konsolidacijski center (večinoma le za dostave izven delovnega časa)

V.1 Uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij: avtomatiziran sistem za nadzor, spletna orodja oz. aplikacije, delovanje konsolidacijskega centra, spremljanje in vrednotenje učinkov izvedenih ukrepov



2050 – dolgoročni ukrepi

II.2 Opredelitev okoljske cone: rigorozna regulacija dostopa

IV.2 Dostavna vozila in naprave za izposajo: e-dostavna kolesa

IV.3 Zagotovitev infrastrukture zadnjega kilometra: prevzemne točke za pakete, paketomati

IV.4 Vozila zadnjega kilometra: nadgradnja »odstavka«

IV.5 Manjši urbani konsolidacijski center (vse dostave)

V.1 Uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij:

avtomatiziran sistem za nadzor, spletna orodja oz. aplikacije, delovanje konsolidacijskega centra, spremljanje in vrednotenje učinkov izvedenih ukrepov, alternativni načini dostave

V.2 Uvedba inovacij: avtonomna vozila, droni, cevni sistem

V.3 Alternativni prevoz tovora: po morju, z javnim prevozom

Krovni in podporni ukrepi (vzporedno z vsemi ukrepi)

I. Organizacijski ukrepi: ustanovitev delovne skupine za logistiko, opredelitev odgovornega za področje mestne logistike v Občini Piran in določitev njegovih nalog

II.3 Sprememba predpisov za zagotavljanje skladiščnih površin

II.4 Manjše spremembe načina odvoza odpadkov

III.1 Subvencije in davčne olajšave za podjetja, ki uporabljajo okolju prijazna vozila, in za nabavo e-dostavnih vozil

III.2 Zeleno javno naročanje

IV. Prostorsko načrtovanje in celostno prometno načrtovanje

V.1. Podporni ukrepi: upravljanje, nadzor, zgled, komunikacija, promocija, izobraževanje

Delavnica s predstavniki ciljnih skupin deležnikov

Aprila 2024 je bila izvedena delavnica s predstavniki ciljnih skupin deležnikov: z gospodarskimi subjekti v območju, dostavljavci/dobavitelji, predstavniki Občine Piran ter predstavniki JP Okolje Piran. Obravnavali so možne ukrepe in scenarije, ki so bili nato pripravljeni tudi na podlagi njihovih pomislov. NUML bo predvidoma obravnavan na občinskem svetu Občine Piran sredi letošnjega leta.



Fotografija je z delavnice s predstavniki ciljnih skupin deležnikov. Vir: ZUM

Konsolidacijski center na Fornačah

V okviru »trdih« ukrepov je bil pripravljen tudi **Poslovni model za vzpostavitev konsolidacijskega centra na Fornačah**, ki ga je pripravil **3D projekt, Ljubljana**. Cilj tega modela je zagotoviti optimalen koncept konsolidacijskega centra. V poslovnem modelu je opredeljen organizacijsko-tehnološki vidik delovanja tega centra, pri čemer so izdelane 3 različne zasnove centra in logistična tehnologija. Prav tako so v njem definirani resursi, potrebni za oskrbo gospodarskih subjektov, prostorske kapacitete in namembnost površin ter dva ekonomska scenarija, pri čemer je upoštevano področje investicij in rednega poslovanja.

Poslovni model obsega tudi **ekonomsko analizo**, pri čemer rezultati kažejo, da so za vzdržno poslovanje konsolidacijskega centra potrebni stalni vložki Občine Piran v obliki subvencij. Višina subvencij v 10 letih je odvisna od izbranega scenarija.

Poslovni model podaja tudi dodatne možnosti razvoja konsolidacijskega centra na Fornačah, in sicer:

- **Digitalizacijo prejema pošiljk blaga** – cilj aktivnosti je zagotoviti možnost »skeniranja in branja« dobaviteljevih etiket. S tem se odpravi etiketiranje pošiljk ob prejemu blaga v center. Aktivnost vpliva tudi na stroške poslovanja v centru (npr. etikete in opremo).
- **Osebni prevzem paketov** – zagotavljanje skladiščenja in osebnega prevzema paketov velja v nadaljevanju razviti, saj bo ta storitev lahko prispevala h generiranju dodatnih prihodkov. Pri tem je potrebno zagotoviti možnost prevzema paketov s strani naročnikov v režimu 24/7.
- **Namestitev sončne elektrarne** – center pri opravljanju svojega poslanstva uporablja tudi električno energijo (za električne viličarje, električna vozila, osvetljavo, hladilnice ipd.). Pri nadaljnjem razvoju lokacije centra je smiselno upoštevati izgradnjo lastne sončne elektrarne, ki bi neposredno vplivala na (nižje) stroške za energijo.
- **Izgradnja parkirnih prostorov za osebna vozila** v delu objekta oz. ureditev konsolidacijskega centra v sklopu nove parkirne hiše na Fornačah.

Za konsolidacijski center bo pripravljena tudi idejna rešitev (umestitev v prostor).